

AKADEMIE MÚZICKÝCH UMĚNÍ V PRAZE

HUDEBNÍ A TANEČNÍ FAKULTA

Hudební umění

Violoncello

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

**KOŠICKÉ KVARTETO A JEHO INTERPRETÁCIA
SLOVENSKÝCH SKLADIEB**

Jana Ivanecká

Vedoucí práce: prof. Miroslav Petráš

Oponent: MgA. Tomáš Stražil

Datum obhajoby:

Přidelovaný akademický titul: BcA.

Praha, 2016

ACADEMY OF PERFORMING ARTS IN PRAGUE

MUSIC AND DANCE FACULTY

Music art

Cello

BACHELOR THESIS

**KOŠICE QUARTET AND ITS INTERPRETATION OF
SLOVAK WORKS**

Jana Ivanecká

Advisor: prof. Miroslav Petráš

Examiner: MgA. Tomáš Stražil

Date of graduation:

Academic degree: BcA.

Praha, 2016

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou/magisterskou/disertační práci na téma

Košické kvarteto a jeho interpretácia slovenských skladieb

vypracoval(a) samostatně pod odborným vedením vedoucího práce a s použitím uvedené literatury a pramenů.

Praha, dne .....

.....

podpis diplomanta

Upozornění

Využití a společenské uplatnění výsledků diplomové práce, nebo jakékoliv nakládání s nimi je možné pouze na základě licenční smlouvy tj. souhlasu autora a AMU v Praze.

Abstrakt

Táto bakalárska práca pojednáva o Košickom kvartete (Quartette Cassoviae), ktoré pôsobilo v rokoch 1973 až 2014 a svojou častou interpretáciou skladieb slovenských autorov výrazne prispelo k šíreniu slovenskej hudby doma i vo svete. Súčasťou práce sú základné informácie o kvartete, ich koncertná činnosť na Slovensku a v zahraničí, ďalej prehľad získaných ocenení a rozbor Sláčikového kvarteta č.2 Jozefa Podprockého, ktoré patrilo k obľúbeným kvartetám tohto súboru. Informácie som čerpala z časopisových článkov, internetových stránok, programových brožúr a taktiež osobných archívov a rozhovorov s členmi kvarteta, Milanom Červenákom a Milanom Kyjovským.

Abstract

This bachelor thesis deals with the work of Kosice Quartet (Quartette Cassoviae), that existed from 1973 till 2014. Frequent interpretation of pieces written by Slovak composers made a significant contribution to spread Slovak classical music at homeland and abroad. Parts of the thesis are: basic information about quartet, their concert activities in Slovakia and abroad, also review about achieved rewards and analysis of String Quartet №2 written by Joseph Podprocky, which belongs to the most favorite pieces of the ensemble. The author collected information from journal articles, websites, program brochures, also from private archives and interviews with members of the Quartet – Milan Cervenak and Milan Kyjovsky.

Obsah

Úvod.....	1
1 Košické kvarteto.....	2
2 Koncerty.....	4
2.1 Koncerty na Slovensku.....	4
2.2 Koncerty v zahraničí.....	10
3 Ocenenia Košického kvarteta (Quartetta Cassoviae).....	14
4 Rozbor Sláčikového kvarteta č.2 Jozefa Podprockého.....	17
Záver.....	24
Použitá literatúra a pramene.....	25

Úvod

História sláčikového kvarteta je veľmi bohatá a siaha až do čias klasicizmu, vďaka skladateľovi Josephovi Haydnovi, ktorý je právom považovaný za otca sláčikového kvarteta. Dodnes patrí sláčikové kvarteto k najobľúbenejším a najvyhľadávanejším komorným telesám.

Slovenská hudobná kultúra viditeľne zaostávala za kultúrou vyspelejších Európskych krajín, čo bolo väčšinou spôsobené odchodom mnohých slovenských umelcov do zahraničia za lepšími možnosťami, preto sa na Slovensku začali formovať komorné hudobné telesá až po 2.svetovej vojne. Koncom 50-tych rokov vzniklo Bratislavské kvarteto (neskôr premenované na Slovenské kvarteto), ktoré bolo istý čas jediným slovenským reprezentatívnym súborom tohto formátu. No veľmi skoro sa k nim pridružilo Košické kvarteto, Filharmonické kvarteto a Moyzesovo kvarteto.

V tejto bakalárskej práci by som chcela priblížiť najmä koncertný život Košického kvarteta a ich prínos interpretácie skladieb slovenských autorov. Toto kvarteto je mi veľmi blízke, keďže jeho pôsobenie som mala možnosť sledovať niekoľko rokov počas štúdia na Konzervatóriu v Košiciach, aj z toho dôvodu, že violončelista kvarteta Milan Červenák, bol mojím profesorom hry na violončelo.

1 Košické kvarteto

Košické kvarteto vzniklo v roku 1972, jeho zakladateľom bol violista Jozef Kýška. Ďalšími prvými členmi kvarteta boli Milan Jirout (1.husle), Franišek Figura (2.husle) a Juraj Jánošík (violončelo). Kvarteto sa už na svojom prvom verejnom vystúpení, ktoré sa konalo 7. februára 1973 v Dome umenia v Košicach, dokázalo zaradiť medzi popredné komorné súbory a tiež prejavilo eminentný záujem o propagáciu tvorby súčasných slovenských skladateľov.

Závažným medzníkom umeleckej činnosti kvarteta bolo vystúpenie na Interpódium 1975 v rámci Bratislavských hudobných slávností v Bratislave, kde získalo cenu za najlepší výkon. V sezóne 1966/67 sa výrazne zmenili pracovné podmienky kvarteta, stalo sa štátnym telesom pri Štátnej filharmónii Košice a získalo tak dostatok času na naštudovanie potrebného repertoáru. Následne v roku 1978 získalo 1.miesto na interpretačnej súťaži poriadanej Slovkoncertom (za účasti Filharmonického i Trávníckovho kvarteta). V tomto období, už súbor absolvoval zahraničné turné po viacerých štátoch Európy ako napr. v Belgicku, Rusku, Poľsku, Rumunsku, Maďarsku, Francúzsku a iných.¹

Košické kvarteto úspešne vystúpilo na domácich i zahraničných hudobných festivaloch (Bratislavské hudobné slávnosti, Pražské jaro, Varšavská jeseň, Montpellier, Grasse, Rithma). Počas pravidelnej spolupráce s rozhlasom a televíziou kvarteto nahralo pozoruhodné diela svetovej, ale najmä slovenskej tvorby. Jeho repertoár zahŕňa diela všetkých štýlových období, osobitnú pozornosť však venuje dielam súčasných slovenských skladateľov, napr. Jozefa Podprockého, Vladimíra Bokesa, Jozefa Malovca, Mira Bázlika a Ilju Zeljenku.²

¹ BURGROVÁ, Katarína. Košické kvarteto po tridsiatich rokoch, *Hudobný život*, 2003,roč.XXXV, č.3, str. 8

² Bulletin o Košickom kvartete [osobný archív Milana Kyjovského]

Počas svojho pôsobenia prechádzalo kvarteto niekoľkými zmenami v obsadení. V roku 1978 hral 1.husle O. Lewit, 2.husle Milan Jirout a istý čas v ňom pôsobil aj Ján Opšitoš. V roku 1983 sa kvartetu naskytila príležitosť dvojročného pobytu v Španielsku, čo negatívne ovplyvnilo jeho ďalšie fungovanie na Slovensku. Do vlasti sa však vrátil len Jozef Kýška. Košické kvarteto teda v roku 1985 ukončilo činnosť v pôvodnej zostave. V roku 1986 v zostave Peter Sklenka, Ján Kyjovský, Jozef Kýška a Milan Červenák sa činnosť súboru znovu obnovila.³

Nadviazať na niekdajšiu slávu nebolo jednoduché, no aj napriek tomu sa kvarteto každoročne predstavilo publiku v rámci abonentných koncertov ŠFK a na interpretačnej súťaži Slovkoncertu získalo ocenenie ako aj cenu za najlepšiu interpretáciu skladby slovenského autora. V tomto období boli veľmi záslužné aj ich koncerty pre mládež.

Jediným stálym členom od roku 1986 je violončelista Milan Červenák. Členovia súboru na ďalších postoch sa viackrát menili.⁴

Od roku 1992 používa názov Quartetto Cassoviae. Pravidelne spolupracovalo so slovenskou televíziou a Slovenským rozhlasom. V roku 1999 Quartetto Cassoviae nahralo CD - „Sextette - Music from friends for friends“. Z ostatných zahraničných pôsobísk hudobného telesa musíme spomenúť Švajčiarsko, Holandsko, Luxembursko, Rakúsko, Bielorusko a iné. Vo Švajčiarsku súbor nahral CD s domácimi sólistami, na ktorom je zastúpená tvorba švajčiarskych a slovenských skladateľov.⁵

Členovia Košického kvarteta sa v roku 2014 rozhodli ukončiť svoju činnosť. Posledných 10 rokov, pôsobili v zložení Milan Kyjovský (1.husle), Štefan Demeter (2.husle), Peter Olejár (viola) a Milan Červenák (violončelo).V súčasnosti pôsobia všetci, okrem violistu Petra Olejára, ako pedagógovia na Konzervatóriu v Košiciach.⁶

---

³ BURGROVÁ, Katarína. Košické kvarteto po tridsiatich rokoch, *Hudobný život*, 2003, roč.XXXV, č.3, str. 8

⁴ Rozhovor s Milanom Červenákom [21.3.2016]

⁵ Bulletin o Košickom kvartete [osobný archív Milana Kyjovského]

⁶ Rozhovor s Milanom Kyjovským [21.3.2016]

2 Koncerty

2.1 Koncerty na Slovensku

Koncertná činnosť kvarteta bola veľmi plodná, no z dôvodu nedostatku materiálov a informácií, uvádzam v tejto kapitole koncertné pôsobenie kvarteta až od roku 1986. Aj keď kvarteto často hrávalo v zahraničí, najväčšiu časť vystúpení tvorili koncerty po celom Slovensku.

Dátumy konania a informácie o koncertoch som vo väčšine prípadov čerpala z osobného archívu Milana Červenáka a Milana Kyjovského.

30.10.1986 – v denníku Večer J. Bukovinská zverejnila recenziu na komorný koncert venovaný tvorbe jubilujúcich skladateľov. Recenzentka považuje za najväčší nedostatok koncertu slabú účasť poslucháčov. Program koncertu bol zostavený z diel Ľudovíta Rajtera, Jána Levoslava Bellu, Jána Cikkera, Andreja Očenáša a Ivana Paríka.⁷

Na poslednom januárovom komornom koncert v roku **1987** vystúpilo Košické kvarteto v novom obsadení: Peter Sklenka, Ján Kyjovský, Jozef Kýška, Milan Červenák. Do svojho programu zaradili tieto diela:

Jozef Podprocký : II. Sláčikové kvarteto

J. Haydn: Sláčikové kvarteto op. 39 „Vtáčie“

A.Dvořák: Sláčikové kvarteto d mol op.34

Ako prídavok zahráli Suitu Levočského zborníka v úprave Jozefa Podprockého.⁸

27.6.1989 – koncert organizovaný Konzervatóriom v Košiciach

Program: Pavel Malovec: Cantus firmus

Peter Zagar: Ešte veľa škvŕn

18.3.1990 – XIV. Ročník Vranovskej hudobnej jari

Program: J.Haydn: Sláčikové kvarteto op.33, č.3

---

⁷ BUKOVINSKÁ, Júlia. Takmer bez poslucháčov. Komorný koncert venovaný tvorbe jubilujúcich skladateľov, *Košický večer*, 1986, roč.18, č.213, str.3

⁸ BUKOVINSKÁ, Júlia. Úspešný debut. Predstavilo sa omladené Košické kvarteto, *Košický Večer*, 1987, roč.19, č.24, str.3

J.Podprocký: Sláčikové kvarteto č.3, Hommenaje á B. Bartók
A. Dvořák: Sláčikové kvarteto d mol, op.34

22.4.1990 – Koncert v Strede nad Bodrogom

W.A. Mozart: Sláčikové kvarteto C dur

29.4.1990 – Koncert vo Východoslovenskej galérii

Program: W.A. Mozart, B. Martinů, L. Boccherini

Na tomto matiné Košického kvarteta spoluúčinkoval taliansky hobojista Andrea Franceschelli. Autor článku zhodnotil vystúpenie kvarteta pozitívne aj napriek krátkej spolupráci.⁹

12.12.1990 – koncert v Košiciach organizovaný Regionálnym združením Slovenskej hudobnej únie a Spolkom slovenských skladateľov

Program: N.Bodnár: Aforizmy

J.Podprocký: Suita rediviva

12. a 13.3.1991 – koncerty vo Veľkých Kapušanoch a Revúcej, na ktorých odzneli diela W.A. Mozarta, pri príležitosti 200. výročia jeho smrti

8.12.1991 – kvarteto odohralo „Nedeľné matiné“ v Mirbachovom paláci v Bratislave

Program: W. A. Mozart: Sláčikové kvarteto C dur, KV 157

Norbert Bodnár: Aforizmy

Ivan Hrušovský: Sláčikové kvarteto č.2 In memoriam Richard Rybář – premiéra

Internetový portál Hudobné centrum priniesol krátku správu o premiérovom prevedení druhého sláčikového kvarteta In memoriam Richard Rybář:

„Prvé uvedenie na Slovensku 8.12.1991. Nedeľné matiné v Galérii mesta Bratislavy, Mirbachov palác, Bratislava, SK, Quartetto Cassoviaae.“¹⁰

12.5.1992 – koncert vrámci XXXVII. Ročníka Košickej hudobnej jari v spolupráci

⁹ ny. Hobojová lahôdka. Príjemné predpoludnie s Košickým kvartetom a jeho hosťom, *Košický večer*, 1990, roč.22, str.3

¹⁰ Osobnosti, profily: premiéry. *Hudobné centrum* [online]. Bratislava [cit. 2016-04-14]. Dostupné z: http://hudobnecentrum.sk/src/osobnost.php?lg=sk&kat=S&occm_filter=03&oid=29&show=premiery

S Márou Lenkovou (čembalo) a Júliusom Kleinom (klarinet)
Program: Jozef Kerner – J. Podprocký: Arietta pre klarinet a sláčikové
kvarteto

J. Brahms: 1. časť zo Sláčikového kvarteta op.51, č.2

12.9.1993 – Mirbachov palác, Bratislava

Program: Tadeáš Salva: Sláčikové kvarteto č.4 – premiéra

Igor Berger uverejnil v časopise Hudobný život recenziu na tento koncert, kde sa v záverečnom diele predstavilo Košické kvarteto so Sláčikovým kvartetom č.4 od Tadeáša Salvu: „ *Salva aspoň v prológu sršal nápaditosťou a ukázal tu nesmierne veľa zo svojho kompozičného majstrovstva. Jeho hudba bola plná vnútorného členenia, bohatosti a obrovskej vnútornej sily. V Meditácii a najmä v záverečnom epilógu sa však z hudby vytratila primárna iskra a duchaplný šarm hudby. Interpretácia bola opäť výborná.*“¹¹

Recenziu na koncert Košického kvarteta uverejnil aj Štefan Balák v denníku Práca, pričom recenzent vyzdvihuje virtuózne majstrovstvo všetkých členov kvarteta: „Košické kvarteto v zložení Ján Kyjovský, Milan Kyjovský, Juraj Šarišský a Milan Červenák odohralo koncert v Mirbachovom paláci. V ich repertoári zaznievajú skladby od baroka až po súčasnú tvorbu. Tadeáš Salva im venoval Sláčikové kvarteto č.4, Ivan Hrušovský 2. Sláčikové kvarteto. Oba vyšli na CD. Získali ocenenie za najlepšiu interpretáciu slovenskej tvorby v Banskej Bystrici.“¹²

13.9.1993 – Dom umenia, Košice

Koncert pri príležitosti osemdesiatín skladateľa Ladislava Holoubka,
odznelo jeho Sláčikové kvarteto op.49¹³

19.10.1993 - Revúca

20.10.1993 - Prešov

22.10.1993 - Bardejovské kúpele

---

¹¹ BERGER, Igor. Štyri premiéry. Zneli živé diela. *Hudobný život*, 1.12.1993, roč. 25, č.22, str.5

¹² BALÁK, Štefan: Štyria virtuózi na pódiu. Predstavujeme Košické kvarteto. *Práca*, 22.september 1993, roč. XLVIII, č.221, str.7

¹³ kx. Koncertný darček, *Košický večer*, 13.9.1993, roč. IV, č.179, str.1

V uvedených troch mestách sa konali koncerty, na ktorých sa kvarteto predstavilo spolu s talianskym klarinetistom Paolom Mercantom

Program: D. Šostakovič: Sláčikové kvarteto op.110 č.8

J. Brahms : Kvinteto pre klarinet a sláčikové kvarteto op.155

V tejto súvislosti treba uviesť na pravú mieru skutočnosť, že hoci recenzenti a kritici vo svojich recenziách nazývajú významné hudobné teleso Košickým kvartetom, v skutočnosti došlo k zmene názvu na Quartetto Cassoviae už v roku 1992.

9.5.1993 – koncert v rámci XXXIX. Ročníka Košickej hudobnej jari

Program: A. Dvořák: Sláčikové kvarteto F dur „Americké“ op.96

23.11.1994 – koncert v rámci Akademickej hudobnej jesene, Nitrianske múzeum

Program: J. Podprocký – Sláčikové kvarteto č.4

T. Salva – Sláčikové kvarteto č.4

24.11.1994 – 17. Ročník festivalu Nová slovenská hudba, Bratislava

Program: J. Podprocký – Sláčikové kvarteto č.4

4.12.1994 – komorný koncert na Bratislavskom hrade

Program: A.Dvořák - Sláčikové kvarteto F dur „Americké“ op.96

„Nový cyklus komorných koncertov v Bratislave odštartoval dňa 4.12.1994 v koncertnej sieni Bratislavského hradu. Vystúpilo Košické kvarteto v zložení Milan Kyjovský, Štefan Demeter, Juraj Šarišský a Milan Červenák. Hradnému publiku ponúkli vzácne Sláčikové kvarteto F dur Antonína Dvořáka. Vďačné publikum ich hru odmenilo veľkým potleskom.“¹⁴

8.10.1995 – koncert v rámci cyklu komorných koncertov, Mirbachov palác, Bratislava

Program: Jozef Malovec – III. Sláčikové kvarteto

Denník Slovenská republika informoval o tomto koncerte, ktorý usporiadal spolok slovenských skladateľov pri Slovenskom hudobnom vydavateľstve.: „Na

---

¹⁴ LESAN, M. Svetobežníci na hrade. Nový cyklus komorných koncertov. *Slovenská republika*, 7.12.1994, roč.1, č.175, str.5

*koncerte zaznejú diela z tvorby slovenských skladateľov R. Gašaprika, J. Gahéra, A. Albrechta, I. Zeljenku a J. Malovca. Na tomto podujatí vystúpi aj Košické kvarteto.*¹⁵

12.10.1995 – koncert v rámci XIV. ročníka Kežmarskej hudobnej jesene

Program: Joseph Haydn - Kvarteto D dur op.76, č.5

Antonín Dvořák – Sláčikové kvarteto F dur op.96

Jozef Podprocký – Partita antiqua (slovacca) op.14, č.2

15.11.1995 – koncert vo Veľkých Kapušanoch

Program: Joseph Haydn – Kvarteto D dur op.76, č.5

Antonín Dvořák – Sláčikové kvarteto F dur op.96

Ivan Parík – Hudba pre Miloša Urbáška

14.5.1996 – koncert v rámci 51. Ročníka Košickej hudobnej jari

Program: Jozef Podprocký – Partita antiqua (slovacca) č.2, op.14

Jozef Podprocký – Sláčikové kvarteto č.4

15.3.1998 - koncert v Mirbachovom paláci, Bratislava

Program: J. Podprocký: Partita antiqua č.2, op.14

J. Haydn: Sláčikové kvarteto D dur č.5, op.76

A. Dvořák . Sláčikové kvarteto F dur op.96

8.7.1998 – koncert v rámci XLIV. ročníka Medzinárodného hudobného leta,

Bardejovské kúpele

Program: J. Haydn – Sláčikové kvarteto D dur č.5, op.76

W.A. Mozart – Sláčikvé kvarteto C dur

A. Dvořák – Kvinteto A dur pre klavír, 2 huslí, violu a violončelo
op.81

Klavír: Zuzana Štiasna- Paulechová

8.11.2005 – komorný koncert v rámci III. Festivalu súčasného umenia, Košice, Dom umenia

Program: Norbert Bodnár * Jozef Podprocký * Miroslav Linha * Juraj

Vajó * Ivan Buffa * Vladimír Godár * Podprocký

¹⁵ Informujeme. *Slovenská republika*, 7.10.1995, č.232, str.5

Klavír: Ivan Buffa, Diana Cibulová

Klarinet: Adrián Golec

„Košícké kvarteto a klaviristi Diana Cibulová a Ivan Buffa uvádzajú na Festivale súčasného umenia diela predovšetkým košíckých skladateľov – zaznie prierez tvorbou autorov rôznych generácií. Prvýkrát sa prezentuje slovenská skladateľka žijúca v Nemecku, ktorej „Splitter-nackt“ odznie v slovenskej premiére.“¹⁶

16.12.2005 – koncert v rámci programu Svetová kvartetová tvorba, Vysokoškolský klub v Prešove

Program: W. A. Mozart – Sláčikové kvarteto C dur K.157

J. Podprocký – Sláčikové kvarteto č.3 Hommage a Béla Bartók op.27

A. Dvořák – Sláčikové kvarteto F dur op.96

16.6.2006 – komorný koncert v Múzeu Vojtecha Löfflera, Košice

Program: W. A. Mozart – Sláčikové kvarteto C dur K.157

A. Dvořák – Sláčikové kvarteto F dur op.96

16.4.2013 – koncert na XXXVII. Ročníku Popradskej hudobnej jari, Poprad

Program: W.A. Mozart * J.Haydn * A. Dvořák

¹⁶ III. Festival súčasného umenia, Košice 2005. In: *Štátna filharmónia Košice* [online]. Košice, 2005 [cit. 2016-04-15]. Dostupné z : <http://www.sfk.sk/index.php/sk/ars-nova-cassoviae/68-iii-festival-sucasneho-umenia-kosice-2005>

2.2 Koncerty v zahraničí

V roku 1990 začína obdobie spolupráce Košického kvarteta s talianskymi umelcami a viacerých koncertných vystúpení v Taliansku.

3. a 4.3.1990 – Avellino a San Teresa di Riva, Taliansko

Hoboj: A. Franceschelli

Program: J. Haydn – Sláčikové kvarteto č.3, op.33

W. A. Mozart: Kvarteto F dur pre hoboj a sláčiky

A.Dvořák – Sláčikové kvarteto d mol op.34

B. Martinů – Sláčikové kvarteto č.3

20. – 29.7.1990 – interpretačné kurzy Vacanza Musicali, Lecce, Taliansko

Okrem pedagogického pôsobenia kvarteto vystúpilo aj na viacerých koncertoch s programom: L.Boccherini – Kvinteto G dur op.55 pre hoboj a sláčikové

kvarteto

Saverio Mercadante – Kvarteto a mol pre flautu, husle,
violu a violončelo

Antonín Rejcha – Kvinteto G dur pre klarinet a Sláčikové
kvarteto

Bohuslav Martinů – Sláčikové kvarteto č.2

Flauta: Salvatore Stefanelli, Hoboj: Andrea Franceschelli,

Klarinet: Piero Vincenti

Košické kvarteto v roku **1991** pri príležitosti 200. Výročia smrti Wolfganga Amadea Mozarta absolvovali turné po taliansku (mestá Perugia, Foligno, Rím, Grottaferrata, Lecce, Maglie, Galatina a Brindisi) s programom diel W.A. Mozarta:

Kvarteto D dur pre flautu a sláčiky KV285

Kvarteto g mol pre klavír a sláčiky KV478

Kvarteto C dur pre anglický roh a sláčiky

Kvinteto A dur pre klarinet a sláčiky KV581

Kvarteto F dur pre hoboj a sláčiky KV370

Sláčikové kvarteto C dur KV157

Hoboj, anglický roh: A. Franceschelli, klarinet: Piero

Vincenti, klavír: Silvana Libardo, flauta: Salvatore

Stefanelli

„Pri príležitosti 200.výročia úmrtia W. A. Mozarta hudobná spoločnosť Nino Rota usporiadala koncert „Pocta Mozartovi“, na ktorom sa okrem Košického kvarteta predstavili štyria sólisti: Andrea Franceschelli (hoboj), Silvana Libardo (klavír), Salvatore Stefanelli (flauta), Pietro Vincenti (klarinet).“¹⁷

30.marec 1993 - Košický večer informoval, že Košické kvarteto odchádza na turné do Talianska a budú hrať skladby od W. A. Mozarta, D. Šostakoviča, J. Brahmsa a II.sláčikové kvarteto od Jozefa Podprockého.¹⁸

1.4.1993 – Perugia

Program: W. A. Mozart: Sláčikové kvarteto C dur K.157
J. Brahms: Sláčikové kvinteto op.51 č.2
D. Šostakovič: Sláčikové kvarteto č.8 op.110

2.4.1993 - Portoferraio a **4.4.1993** – Bastia

Flauta: Anna Maria Brandi

Program: W. A. Mozart: Kvarteto G dur KV 285 pre flautu, husle, violu a violončelo

W. A. Mozart: Sláčikové kvarteto C dur KV 157
J. Brahms: Sláčikové kvinteto op.51 č.2
D. Šostakovič: Sláčikové kvarteto č.8 op.110

6.4.1993 – Cassole

Flauta: Anna maria Brandi, Klarinet: Paolo Mercante

Program: W. A. Mozart: Kvarteto G dur pre flautu a sláčiky KV 285

Sláčikové kvarteto F dur KV 158

Kvinteto A dur pre klarinet a sláčiky KV 518

8.4.1993 – Zovencendo a **9.4.1993** – Schio

Program: W. A. Mozart: Kvinteto A dur pre klarinet a sláčiky KV 518

---

¹⁷ *Quotidiano di Brindisi*, 28.2.1991, roč.XIII, č.48, titulná strana

¹⁸ bea. Sláčiky do Talianska. *Košický večer*, 30.3.1993, roč. IV, č.62, titulná strana

Sláčikové kvarteto F dur KV 158

J. Barmann – Kvinteto op.29

12.8.1994 – Camogla

Klarinet: Paolo Mercante

Program: W. A. Mozart – Kvinteto pre klarinet a sláčiky A dur KV518

Andreas Romberg – Kvinteto pre klarinet a sláčiky Es dur
op.57

17.9.1994 – Heiden, Švajčiarsko

Program: J. Haydn – Sláčikové kvarteto č.5 D dur op.76

J. Brahms – Sláčikové kvarteto č.4 c mol op.18

A. Dvořák – Sláčikové kvarteto F dur op.96 „Americké“

18.9.1994 - hudobníci z Košického kvarteta otvorili svojím vystúpením sezónu na zámku Arbon (Švajčiarsko)

August 1995 – koncert v spolupráci s Placidom Domingom, Innsbruck, Rakúsko

Svjatoslav Dohovič vydal v novinách Korzo správu o tom, že Quartetto Cassovia sa začiatkom augusta podieľalo na veľkolepej show svetoznámeho tenoristu Placida Dominga v Innsbrucku.¹⁹

29.6.1996 – hudobný festival Festival Donau Niederösterreich v Hamburgu

Program: J. Haydn – Sláčikové kvarteto č.5, op.76

J. Podprocký – Sláčikové kvarteto č.4, op.37

D. Šostakovič – Sláčikové kvarteto č.8, op.110

J. Parík – Skladba od Miloša Urbáska

28. a 29.8.1996 – Švajčiarsko

Klarinet: Reto Wildstein, Hoboj: Renato Bizzoto

Program: J. S. Bach - Koncert pre hboj d mol BWV 1059

W. A. Mozart - Kvinteto pre klarinet a sláčiky A dur

---

¹⁹ DOHOVIČ, Svjatoslav. Štyria košickí fidlikanti na veľkej show pod Innsbruckými mostíkmi. Zahráli s Placidom Domingom. *Korzo*, 30.8.1995, roč.2, č.201, str.14

KV 518

J. Podprocký - Partita antiqua č.2, op.14

Caspar Diethelm – Sextet „Ricordanze“ op.310

30.8.1996 – záverečný koncert XIV. Ročníka festivalu Estate Musicale di Gressoney-

Incontri internazionali de musica da camera, Valle d'Aosta, Taliansko

Klarinet: Paolo Marcante

Program: A. Romberg - Kvinteto B dur

J. Haydn – Musica instrumentale sopra le ultime parole del
Nostro Redentore in croce

C.M. von Weber – Gran quintetto B dur op.34

21.6. a 31.8.1997 – koncerty vo Švajčiarsku

Klarinet: Reto Wildstein, Hoboj: Renato Bizzoto

Program: C.M. von Weber – Gran quintetto B dur op.34

W. A. Mozart – Kvarteto pre hboj, husle, violu a
violončelo F dur KV 370

J. Podprocký – Sexteto (premiéra)

3 Ocenenia Košického kvarteta (Quartetta Cassoviae)

Z vyššie uvedeného vyplýva, že Košické kvarteto (Quartetto Cassoviae) absolvovalo množstvo koncertov a vystúpení, ako doma na Slovensku tak aj v zahraničí, čo sa neobišlo bez adekvátnej odozvy, ktorá sa prejavila v oceneniach uvedeného hudobného telesa.

Cena Frica Kafendu²⁰

V roku 1977 získalo Košické kvarteto cenu Frica Kafendu za vynikajúcu interpretáciu slovenských hudobných diel doma i v zahraničí, menovite za sláčikové kvartetá L. Burlasa, I. Zeljenku a M. Bázlika.²¹

Cena Košického samosprávneho kraja za rok 2006

Zastupiteľstvo Košického samosprávneho kraja na svojom 11. Zasadnutí dňa 14.4. 2003 v súlade so zákonom č. 302/2001 Z.z. o samospráve vyšších územných celkov (zákon o samosprávnych krajoch) v znení neskorších predpisov schválilo zásady a postup pre udeľovanie verejných ocenení Košického samosprávneho kraja. Cena Košického samosprávneho kraja je verejným ocenením, ktoré udeľí zastupiteľstvo občanom a kolektívom za osobný prínos pre rozvoj samosprávneho kraja, za činy statočnosti, ľudskosti a hrdinstva, za vynikajúce tvorivé činy a výsledky dosiahnuté v humanitárnej, cirkevnej, kultúrnej a umeleckej, publicistickej, verejnoprospešnej, podnikateľskej, technickej a športovej činnosti.

Cena Košického samosprávneho kraja za rok 2006 okrem iných bola udelená aj Košickému kvartetu v zložení Milan Kyjovský – 1.husle, Štefan Demeter – 2.husle, Peter Olejár – viola a Milan Červenák – violončelo, za ich príkladnú reprezentáciu košického samosprávneho kraja, ale aj celého Slovenska. Košické kvarteto vyvíja bohatú umeleckú činnosť, s ktorou sa spája rad koncertov vo východoslovenských mestách, na hudobných festivaloch v Bratislave, Banskej Bystrici, Humennom,

²⁰ Cena sa udeľuje za významný interpretačný výkon v oblasti koncertného umenia jednotlivcom i telesám. Bola založená na pamiatku slovenského skladateľa, dirigenta, klaviristu a pedagóga Frica Kafendu (*2.10.1883 - †3.9.1963). O jej udelení rozhoduje Rada Hudobného fondu na základe návrhu komisie koncertných umelcov. Držitelia ceny sú významní slovenskí interpretační umelci, speváci, dirigenti a komorné telesá.

²¹ Ocenení - od roku 1963. In: *Hudobný fond* [online]. Bratislava [cit. 2016-04-17]. Dostupné z: <http://www.hf.sk/src/index.php?pgid=116>

Bardejove, Trenčianskych Tepliciach, ale aj v zahraničí napr. v Taliansku, Švajčiarsku, Rakúsku, Luxembursku a Vatikáne.

V slávnostnom príhovore odznali na adresu oceneného Košického kvarteta slová chvály, v nich bola vysoko hodnotená činnosť uvedeného hudobného telesa, ktoré pravidelne vystupuje na prehliadkach súčasnej slovenskej tvorby, kde propaguje hlavne diela košických hudobných skladateľov ako J. Podprockého, N. Bodnára, I. Szeghyovú, P. Guľasa. Na hudobnom festivale Melos étos v Bratislave uviedlo premiéry sláčikových kvartet bratislavských hudobných skladateľov V. Bokesa, T. Salvu a I. Paríka. Kvarteto pravidelne spolupracuje so Slovenským rozhlasom, Slovenskou televíziou, Štátnou filharmóniou Košice, Galériou Júliusa Jakobyho, Šarišskou galériou v Prešove, umeleckou agentúrou ASSA a Prezidentskou kanceláriou SR. V Košiciach pravidelne participuje na udeľovaní čestných doktorátov pre Technickú univerzitu Košice, na otváracích ceremoniach Medzinárodného maratónu mieru, pri návštevách prezidenta SR, poslancov Európskeho parlamentu a pri rôznych iných kultúrno-spoločenských podujatiach v meste i regióne.²²

Cena mesta Košice

V priestoroch Historickej radnice sa v pondelok 7. mája 2012 konal slávnostný ceremoniál odovzdávania Cien mesta Košice. Z rúk primátora Richarda Rašiho si ocenenie prevzalo 10 jednotlivcov a 3 kolektívy, medzi ktorými sa uznanie dostalo lekárom, mnohonásobným darcom krvi, pedagógom, predstaviteľom kultúrnych spoločenských a občianskych inštitúcií, športovcom či umelcom.

Z radov umelcov sa tentokrát ocenenie dostalo Quartettu Cassoviae – Košickému kvartetu. Ocenenie je o to vzácnejšie, lebo ceremoniál sa konal v čase, kedy si Košice pripomínajú výročie udelenia prvého erbu a vrcholía oslavy Dňa mesta Košice.

---

²² Cena Košického samosprávneho kraja za rok 2006. In: *Košický samosprávny kraj* [online]. Košice [cit. 2016-04-18]. Dostupné z: http://www.vucke.sk/APIR/sk/Urad_KSK/Predseda_KSK/Cenyrok2006/Stranky/default.aspx

V ďakovnej reči primátor R. Raši Košickému kvartetu v zložení Milan Kyjovský (1.husle), Štefan Demeter (2.husle), Peter Olejár (viola), a Milan Červenák (violončelo) poďakoval za vynikajúcu interpretáciu súčasnej slovenskej hudobnej tvorby a reprezentáciu doma a v zahraničí. Pripomenul, že domáca aj zahraničná kritika vysoko hodnotí nielen individuálne majstrovstvo a spontánnu muzikalitu členov súboru, ale aj vyzdvihuje najmä zmysel pre komornú súhru a vcítenie sa do myšlienkového bohatstva rozličných štýlových období.²³

---

²³ BÉREŠOVÁ, Zuzana. Primátor Richard Raši odovzdal Košičanom ocenenia. In: *Oficiálne stránky mesta Košice* [online]. Košice, 2012 [cit. 2016-04-17]. Dostupné z: <http://www.kosice.sk/article.php?id=11044>

4 Rozbor Sláčikového kvarteta č.2 Jozefa Podprockého

II. Sláčikové kvarteto bolo dokončené v novembri 1972 a vzniklo podobne ako I. sláčikové kvarteto na podnet Košického kvarteta, ktorému je aj venované. Oproti prvému je aj po inštrumentálnej stránke menej náročné, ale po štýlovej stránke novšie – autor anticipuje nový smer svojej hudobnej reči.

Premiéra tohto Sláčikového kvarteta bola 8.2.1977 v Bratislave v rámci Týždňa novej slovenskej hudby

Toto kvarteto patrilo ku dialam, ktoré Košické kvarteto často prezentovalo na koncertných pódiumoch. Kvarteto má tri časti:

1. časť – *Quasi andante, Allegro*
2. časť – *Recitativo – quasi cadenza*
3. časť – *Allegro con brio, Allegro non troppo*

V 1. časti – *Quasi andante, Allegro*, Podprocký využíva sonátový príbeh. Po 16 – taktovom úvode nastupuje plocha hlavnej témy /*Allegro*/ vybudovaná z 12-tónového materiálu úvodu, ktorú možno rozčleniť na vlastnú hlavnú tému – 9 taktov, 6-taktovú medzivetu a 8-taktovú hlavnú tému, ale už v inverzii, ktorú prináša violončelo. V pozadí sa objavuje charakteristický prvok z ostínatej figurácie úvodu.

Allegro (♩ = 150)

Po ukončení plochy hlavnej témy nastupuje 8-taktová medziveta, ktorá pripravuje nástup plochy vedľajšej témy. 1. plocha vedľajšej témy je o niečo rozsiahlejšia – 31 taktov, ktorú uvádzajú viola a violončelo rotujúcim ostinátnym sprievodom z 12-tich tónov úvodu. Samotná vedľajšia téma je ľudového charakteru a prechádza cez druhé husle – 6 taktov, prvé husle – 6 taktov a opäť druhé husle – 10 taktov. Prvá plocha vedľajšej témy je ukončená 3-taktovou dohrou.

2.plocha vedľajšej témy je taká istá ako 1.plocha, ale v augmentácii vo violončele a má rozsah 27 taktov. V oboch plochách vedľajšej témy sa objavuje náznak ostináta.

Meno mosso quasi rubato plní funkciu epizódy a je tiež vybudované z 12-tónového materiálu úvodu – je zároveň témou použitou v 2.časti kvarteta na spôsob „lomenia radu“.

9-taktová medziveta pripraví nástup plochy záverečnej témy.

V Piú Mosso nastupuje plocha záverečnej témy. Vlastná záverečná téma je v rozsahu 7 taktov, po ktorej nasleduje 11-taktové doznievanie témy, ako aj expozície tejto sonátovej formy.

Druhý diel – rozvedenie - /Quasi andante/ je dosť rozsiahly a člení sa na 6 úsekov.

Prvý úsek /Quasi andante/ exponuje vo variácii celú vedľajšiu tému, ktorá sa nachádza vo viole, pokračuje v prvých husliach, potom vo violončele a končí zas v prvých husliach.

Druhý úsek – Allegro – má funkciu medzivetného úseku (21 taktov).

V treťom úseku sa opäť spracováva vedľajšia téma, ktorá je zhustená /evolučný princíp/ a prechádza cez violončelo a violu. Uzatvára ju kánonické zaznievanie dvoch dvojíc – 1.husle a violončelo, 2.husle a violončelo.

Štvrtý úsek – Più mosso, Allegro – spracováva prvok zo záverečnej témy.

Po generálnej pauze sa začína piaty úsek, v ktorom sa vo flautolettoch vyčerpá celý 12-tónový rad.

Šiesty úsek – Allegro – je už prípravou reprízy, má 12 taktov, po ktorých sa v druhých husliach a violončele už objavuje ostinátny sprievod k vedľajšej téme. Po tomto úseku nasleduje vedľajšia téma, ktorá je v podstate doslovným zopakovaním prvej plochy vedľajšej témy z expozície, ale je transponovaná o terciu vyššie.

Po ploche vedľajšej témy hneď nastupuje, v prvých husliach a violončele – v strette, hlavná téma, ktorá vyznieva stručne.

Medziveta je tvorená jedným aleatorickým blokom, ktorý je tvorený z jedného materiálu, ale ináč variovaný. V Piú mosso nastupuje 9 taktová záverečná téma, po ktorej nastúpi kóda celej 1. časti. V nej zaznieva prvá plocha vedľajšej témy v unisone a v zmenenej podobe. Je to v podstate celá vedľajšia téma (zrejme ide o vynechanú druhú plochu vedľajšej témy – 17 taktov).

2.časť – *Recitativo-quasi cadenza*, je koncipovaná ako intermezzo (alebo samostatná medzihra), ktorá má funkciu pripraviť nástup 3.časti, najmä v posledných taktach. Je to vlastne recitatív, resp. kadencia pre violu sólo. Jej téma bola už anticipovaná v 1.časti ako epizóda v sólových prvých husliach po ploche vedľajšej témy v expozícii.

Recitativo - quasi cadenza (♩ = 75)

Stredný diel je vytvorený z motívu, ktorý má funkciu ostinátneho sprievodu. Tento prvok je zjednocujúcim prvkom celého kvarteta.

Návrat prvého dielu je vlastne voľným návratom témy. Celá táto časť pôsobí ako 3-dielna forma s kódou, ktorá je priamou prípravou 3. časti kvarteta.

3.časť – *Allegro con brio*, nastupuje attacca. Celkový formový pôdorys možno hodnotiť ako kombinovanú formu, keďže tu ide o evidentné spojenie dvoch formových typov do jedného celku – piesňová forma a passacaglia.

Prvý veľký diel tejto časti je vytvorený vo veľkej piesňovej forme /A B A/, ktorej tematický materiál má zjavný folklórny pôvod. Hneď v prvom diele /A/ je exponovaná ako téma, pre Podprockého typickým spôsobom metamorfovaná, východoslovenská ľudová pieseň „Ach, Haničko...“. Táto je tu spracovaná na ploche 32 taktov, ktorú prinášajú najprv druhé husle a potom prvé husle /a/. Stredný diel /b/ tejto malej 3-dielnej piesňovej formy prináša violončelo a v strette s ním prvé husle, pričom sa tento diel variačne zopakuje v prvých husliach, ktoré po doznení zopakujú prvých 6 taktov malého dielu a. Po 5-taktovej spojke sa zopakuje celá táto piesňová forma so znakmi evolučnej hudby a unisonom malého dielu a celú prvú plochu tejto veľkej piesňovej formy uzatvára.

Poco sostenuto je veľký B diel, ktorý začína 12-taktovým úvodom so svojimi motivickými prvkami, v ktorom sa zjaví ostinátna figurácia (trioly). Po úvode prinášajú prvé husle 5-taktovú tému (metamorfóza piesne svadobnej odobierky zo Žakaroviec), ktorej závetie doznieva vo viole. Po nej nastupuje 4-taktová kóda, po ktorej 12 taktov tvorí medziveta, v ktorej sa priamo pripravuje návrat skráteného veľkého dielu A s menšími, hlavne rytmickými, zmenami. Po jej doznení nastúpi kóda veľkého dielu A, ktorá priamo prechádza do passacaglie, tvoriacej akúsi veľkú kódu celého kvarteta s veľkou gradáciou, v rámci ktorej sa objavujú tematické prvky zo všetkých predchádzajúcich častí kvarteta.

Nasledujúci druhý veľký diel 3. časti kvarteta – passacaglia, je pripravený plynulým prechodom z prvého veľkého dielu.

Prvá variácia prináša tému v pizzicate violončela, viola prináša variáciu témy zo stredného dielu predchádzajúcej veľkej piesňovej formy (svadobná odobierka). Druhé husle vytvárajú aleatorické pozadie.

V druhej variácii je téma tiež vo violončele, ale arco. Druhé husle prinášajú opäť variáciu tej istej témy ako predtým viola. Viola prináša kontrapunkt z nej vytvorený a prvé husle vytvárajú aleatorické pozadie.

Tretia variácia začína témou v druhých husliach a je variovaná. Prvé husle prinášajú novú variáciu svadobnej odobierky, viola vytvára aleatorický sprievod a violončelo prináša voľný kontrapunkt. Všetky zaznenia témy boli od tónu c.

Vo štvrtej variácii je téma v chromatickej variácii a je transponovaná od tónu e vo viole. V prvých husliach je inverzia témy z A dielu predchádzajúcej formy s krátkym rozvinutím.

V piatej variácii je téma opäť vo violončele, ale je variovaná iným spôsobom než predtým. Prvé husle, druhé husle a viole imitujú tému z A dielu prechádzajúcej formy.

Šiesta variácia začína témou vo viole od tónu gis. Violončelo tu prináša tému passacaglie v diminuícii od tónu a. Druhé husle uvádzajú tému v dvojnásobnej diminuícii od tónu cis, f, a. Prvé husle opäť prinášajú tému z predchádzajúcej formy A dielu, ale bez pôvodného rytmu.

V siedmej variácii nastáva vrchol passacaglie. Téma začína vo variácii vo violončele a neskôr sa v nej objaví hlavná téma z 1.časti v inverzii.

V ôsmej variácii je téma opäť v pôvodnej podobe od tónu c vo violončele, ostatné hlasy vytvárajú aleatorické pozadie vytvorené z jej tónov.

Deviata variácia začína témou vo violončele, no prechádza do violy a je už variovaná. Prvé husle v závere variácie prinesú celú tému passacaglie v rytmickej akcelerácii, ostatné hlasy vytvárajú kontrapunkt.

Posledná desiatu variácia je kódom passacaglie, v ktorej je imitačne využitá hlavná téma z 1.časti i figuratívny prvok z úvodu 1.časti. V kontrapunktoch ostatných hlasov je ukrytá téma passacaglie.

Po poslednej variácii nastúpi priamo kóda, kde sa na spôsob kadencie objaví téma 2.časti v druhých husliach. Vlastná kóda – Prestissimo, je vlastne dohrou celého kvarteta. Skladba je centralizovaná in e.

2.sláčikové kvarteto Jozefa Podprockého je evidentne inšpirované folklórom. Vyznačuje sa skladateľovým svojším uchopením východoslovenskej ľudovej hudobnosti, jej pretvorením do umelecky pevného a pôsobivého tvaru a tiež maximálnym využitím technických a výrazových možností sláčikových nástrojov. I keď je folklór neoddeliteľnou súčasťou tejto skladby, nie je prvoradým a rozhodujúcim činiteľom.

Záver

V súčasnosti už existuje na Slovensku mnoho rôznych komorných zoskupení, no len málo z nich ostáva verné dielam slovenských skladateľov a ich interpretácii. Je to pochopiteľné, keďže v dnešnej modernej dobe, má skôr človek tendenciu objavovať hudbu iných kultúr, ktorá bola v časoch minulého režimu len veľmi ťažko prístupná. Preto si myslím, že je treba považovať prácu Košického kvarteta za veľmi úctyhodnú, keďže popri hodinách strávených študovaním kvartetového repertoáru bol každý člen zároveň aj členom Štátnej filharmónie, čo si tiež vyžadovalo svoj čas a úsilie.

40 ročné fungovanie takéhoto telesa, si žiada vlastný osobitý vklad každého z členov, čo pravidelne dokazovali na koncertných pódiumoch. Ako sme si mohli všimnúť, ťažisko ich repertoáru tvorili predovšetkým diela slovenských autorov, z ktorých prevažovali skladby Jozefa Podprockého, za čo boli aj patrične ocenení. Z uvedeného množstva koncertov a naštudovaného repertoáru, je zjavné, že Košické kvarteto má za sebou veľmi plodnú minulosť ktorá môže byť poučným odkazom pre budúcu generáciu umelcov.

Som rada, že som mohla pracovať na tejto téme a zhrnúť tak prácu a prínos interpretácie Košického kvarteta ktorých prácu si nesmierne vážim a dúfam, že ju ocení každý, kto má pozitívny vzťah ku komornej hudbe.

Použitá literatúra a pramene

BALÁK, Štefan. Štyria virtuózi na pódiu. Predstavujeme Košické kvarteto. *Práca*. 22.9.1993 , roč. XLVIII, č.221, str.7. ISSN 1335-4050.

bea. Sláčiky do Talianska. *Košický večer*. 30.3.1993, roč. IV, č.62, titulná strana. ISSN 1336-5320.

BÉREŠOVÁ, Zuzana. Primátor Richard Raši odovzdal Košičanom ocenenia. In: *Oficiálne stránky mesta Košice* [online]. Košice, 2012 [cit. 2016-04-17]. Dostupné z: <http://www.kosice.sk/article.php?id=11044>

BERGER, Igor. Štyri premiéry. Zneli živé diela. *Hudobný život*. 1.12.1993, roč. 25, č.22, str.5. ISSN 1335-4140.

BUKOVINSKÁ, Júlia. Takmer bez poslucháčov. Komorný koncert venovaný tvorbe jubilujúcich skladateľov. *Košický večer*. 1986, roč.18, č.213, str.3. ISSN 1336-5320.

BUKOVINSKÁ, Júlia. Úspešný debut. Predstavilo sa omladené Košické kvarteto. *Košický Večer*. 1987, roč.19, č.24, str.3. ISSN 1336-5320.

BURGROVÁ, Katarína. Košické kvarteto po tridsiatich rokoch. *Hudobný život*. 2003, roč.XXXV, č.3, str. 8. ISSN 1335-4140.

Cena Košického samosprávneho kraja za rok 2006. In: *Košický samosprávny kraj* [online]. Košice [cit. 2016-04-18]. Dostupné z: http://www.vucke.sk/APIR/sk/Urad_KSK/Predseda_KSK/Cenyrok2006/Stranky/default.aspx

DOHOVIČ, Svjatoslav. Štyria košickí fidlikanti na veľkej show pod Innsbruckými mostíkmi. Zahrali s Placidom Domingom. *Korzo*. 30.8.1995, roč.2, č.201, str.14. http://hudobnecentrum.sk/src/osobnost.php?lg=sk&kat=S&occm_filter=03&oid=29&show=premiery

Informujeme. *Slovenská republika*. 7.10.1995, č.232, str.5.

kx. Koncertný darček, *Košický večer*. 13.9.1993, roč. IV, č.179, str.1. ISSN 1336-5320.

ny. Hobojová lahôdka. Príjemné predpoludnie s Košickým kvartetom a jeho hosťom, *Košický večer*. 1990, roč.22, str.3. ISSN 1336-5320.

Ocenení - od roku 1963. In: *Hudobný fond* [online]. Bratislava [cit. 2016-04-17].

Dostupné z: <http://www.hf.sk/src/index.php?pgid=116>

Osobnosti, profily: premiéry. *Hudobné centrum* [online]. Bratislava [cit. 2016-04-14].

Dostupné z:

http://hudobnecentrum.sk/src/osobnost.php?lg=sk&kat=S&occm_filter=03&oid=29&show=premiery

Quotidiano di Brindisi, 28.2.1991, roč.XIII, č.48, titulná strana

Nepublikované zdroje:

Bulletin o Košickom kvartete [osobný archív Milana Kyjovského]

Programy koncertov [osobný archív Milana Červenáka a Milana Kyjovského]

Rozhovor s Milanom Červenákom [21.3.2016]

Rozhovor s Milanom Kyjovským [21.3.2016]